

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok I. Nr. 121

Włocławek, wtorek 28 maja 1946 roku.

Cena 2 złote

Warunki które spełnione być muszą

Nasz powrót na Ziemię zachodnie stwarza przed nami niebywale możliwości rozwoju procesów urbanistycznych w naszym kraju, zwiększenia dochodu społecznego.

Uwarunkowane jest to jednak opanowaniem sytuacji w miastach i wsiach — ich odbudową. Pamiętamy, że ludność nasza dopiero zaczyna wzrastać w te obszary, że brak tam ręki warszawiaka, czy poznańsiaka, który ruiny swoich miast z niespotykanym samozaparciem przeobraża w wartość użytkową.

Z reguły przytem jednostka dotknięta zniszczeniem staje bezsilna. Nie jest zdolna podjąć działań odbudowy bez pomocy z zewnątrz, szczególnie na obszarach wielkich zniszczeń, gdzie pastwą płomieni padły budynki, inwentarz, sprzęt gospodarski, gdzie okopy, leje i ruiny uniemożliwiły uprawę roli, gdzie zniszczenia wojenne podcięły źródła dochodów ludności.

Odbudowa przemysłu, odbudowa komunikacji — to są istotne warunki, które spełnione być muszą“.

(Z przemówienia ministra Odbudowy M. Kaczorowskiego na Kongresie PPOK).

Pokój jest rzeczą najważniejszą

Konferencja paryska została jak wiadomo odroczone do 15 czerwca. W przerwie miesięcznej zabrał głos jeden z jej uczestników amerykańskich minister spraw zagranicznych, Byrnes. Mowa ta, podkreślająca konieczność szybkiego zawarcia traktatów pokojowych, wywołała szereg komentarzy w prasie całego świata.

PROBLEMY SPORNE

W rezultacie rokowań paryskich rozstrzygnięto szereg zagadnień stosunkowo mniej ważnych. Jednakże szereg problemów nie zostało dotychczas rozwiązanych. Do problemów tych należą: sprawa traktatu pokojowego z Włochami, zagadnienie odszkodowań, losy Triestu i Krainy Julijskiej, przyszłość kolonii włoskich oraz — sprawa Niemiec.

Na temat odszkodowań wynika dość znaczna różnica zdań, aczkolwiek ta kwestia nie jest bynajmniej najważniejszą. Wiadomą jest rzeczą, że faszystowskie wojska włoskie przyniosły duże szkody państwom, z którymi Włochy Mussoliniego prowadziły wojnę, a mianowicie: Jugosławii, Albanii, Grecji i Związkowi Radzieckiemu. Faszystowskie oddziały włoskie dotarły z armią niemiecką aż do Donu, okupowały Zagłębie Donieckie i „gospodarowały“ w Charkowie i Mińsku.

Dzisiaj we Włoszech istnieje rząd proaliantki, który w miarę możliwości walczy z resztkami faszystów. Ale nie może to przekreślić odpowiedzialności narodu włoskiego za wojnę agresywną.

ZAGADNIENIE REPARACJI WŁOSKICH

Żądana suma odszkodowań wynosi 300 milionów dolarów, z czego na Związek Radziecki przypada stosunkowo niewielka suma 100 milionów dolarów. Francuska delegacja na konferencję 4 ministrów zgodziła się pod tym względem z radzieckim punktem widzenia. Jednakże ani Byrnes ani

Bevin nie wyrazili na to zgody. Należy dodać, że zarówno Anglia jak i Stany Zjednoczone żądają, aby Włochy, podpisując traktat pokojowy, zobowiązały się wypłacić tym państwom całkowite odszkodowanie za zniszczone w czasie wojny znajdujące się we Włoszech majątek amerykański i angielski, w tej liczbie i za majątek zniszczony w trakcie działań lotniczych sojuszników. Należy również wziąć pod uwagę, że sojusznicy wycisnęli w czasie okupacji z Włoch wiele ich cennego majątku narodowego tak, że argument o „zubożeniu“ kraju, o jego „niezdolności płatniczej“ jeśli chodzi o odszkodowanie dla Związku Radzieckiego i pozostałych sojuszników nabiera w dużym stopniu cech frazeologii bez pokrycia.

SPRAWA KOLONII WŁOSKICH

Spór na temat losu byłych kolonii włoskich nie sprowadza się bynajmniej do przeciwdziałania wysuniętej ongiś przez Zw. Radziecki propozycji, ażeby powiernictwo nad była kolonia włoską Tripolitanią zostało powierzone ZSRR.

Ze stanowiska tego Zw. Radziecki wycofał się i na konferencji paryskiej zgłosił wniosek, aby były kolonie włoskie oddane pod kontrolę międzynarodową jednakże z uwzględnieniem jaknajwiększego udziału w tym powiernictwie samych Włoch.

Anglia natomiast proponuje, aby kolonie te uzyskały niepodległość, co w praktyce równa się oddaniu kolonii włoskich w Afryce Północnej i rejonie morza Czerwonego pod hegemonie brytyjską. Projekt ten wywołał sprzeciw państw śródziemnomorskich, między innymi Francji. Francja zaproponowała, aby b. kolonie włoskie oddać wprost pod powiernictwo samych Włoch. Stany Zjednoczone z kolei zgłosiły wniosek, aby kolonie włoskie oddać pod powiernictwo ONZ. Wniosek ten jest najbliższy propozycji radzieckiej, a różni się

znacznie, tak jak i wniosek francuski, od propozycji angielskiej. Anglia pragnęłaby odsunąć od terenów, które stanowiły kolonie włoskie, zarówno inne państwa sojusznicze jak i same Włochy.

TRIEST I KRAINA JULIJSKA

Nie zdołano uzgodnić również sprawy Triestu i Krainy Julijskiej. Zadanie Jugosławii, aby Kraina Julijska ze względów etnograficznych a Triest ze względów ekonomicznych zostały włączone w skład Federacyjnej Republiki Jugosłowiańskiej, uzyskało całkowicie poparcie Związku Radzieckiego.

Delegacje amerykańska i angielska skłaniały się, aby oddać Krainę Julijską, przynajmniej jej większą część Jugosławii, pozostawiając natomiast Triest przy Włoszech. Francja zajęła stanowisko przychylnie raczej żądaniom jugosłowiańskim. Tak więc i w tym wypadku spór nie został rozstrzygnięty.

PRZEMÓWIENIE BYRNESA

W tej sytuacji odłożono konferencję do 15 czerwca. W międzyczasie jednak minister spraw zagranicznych USA Byrnes wygłosił obszernie przemówienie, w którym zapowiedział, że jeśli mocarstwa nie dojdą w drugiej fazie konferencji paryskiej do porozumienia, zaproponuje on, aby spr-

wę traktatów pokojowych rozpatrywała Organizacja Narodów Zjednoczonych, nie czekając na rozstrzygnięcie sporów między 4-ma mocarstwami. Oświadczenie to wywołało duże zadowolenie w prasie reakcyjnej Ameryki i Anglii. Pisma kapitalistyczne oceniają wystąpienie Byrnesa, jako przejście do ofensywy dyplomatycznej i cieszą się z trudności przy budowie pokoju. Oświadczenie Byrnesa sprawiło również sporo uciechy przebywającej na emigracji resztki reakcji polskiej.

Naszym zdaniem zagadnienia sporne nie mają bynajmniej pierwszorzędnej ciężaru gatunkowego i dałyby się usunąć przy odrobinie dobrej woli. Jest faktem, że państwa anglosaskie zwlekają z wykazaniem tej dobrej woli. Ważniejsza od zagadnień kolonii, reparacji czy kwestii granic jest niewątpliwie sprawa Niemiec. Tu stanowisko ZSRR i Francji jest prawie jednolite. Stanowisko to pokrywa się zresztą z poglądem na tę sprawę sąsiadów Niemiec, a przede wszystkim Polaków. To jest problem, który rozstrzygnąć należy w pierwszym rzędzie. To też niezrozumiałe się wydają mocne słowa Byrnesa na temat mniej ważnych zagadnień, podczas gdy najbardziej ważne problemy, od których zależy tak istotna dla ludzkości sprawa pokoju, zostają odkładane na szereg miesięcy. (SAP)

Niemiecka bezczelność

WARSZAWA (obsł. wł.). Coraz częściej dostrzegamy objawy bezczelności niemieckiej spowodowane niewykonywaniem w pełni uchwał poczdamskich przez narody anglosaskie i zbyt pobłażliwe ustosunkowanie się do Niemców.

Objawy te ostatnio przybierają coraz bardziej bezczelną postać. Takim dowodem jest mapa, wydana przez Wizewiusa. Fakt, że Królewiec został zaznaczony jako strefa okupacyjna

radziecka wskazuje, iż mapa ta nie została wydana w strefie ZSRR.

Zanotowano na niej 5 stref okupacyjnych, uznając nasze ziemie zachodnie za piątą strefę okupacyjną. Łącznie z Pomorzem i Mazurami zaznaczono, tu że jest to teren okupacji Polskiej.

Niemcy zaznaczone tu są jako kraj sięgający aż do Polesia. Polska została na mapie pominięta zupełnie.

Jeszcze tylko 4 dni trwa subskrypcja P.P.O.K. — nikogo nie zbraknie wśród subskrybentów
Dzisiaj, we wtorek, wszystkie placówki czynne od godz. 8 — 19

Komunikat o pobycie w Moskwie delegacji R. P. z prezydentem Bierutem i premierem Osóbką Morawskim na czele

WARSZAWA (obsł. wł.). 23 maja przybyli do Moskwy prezydent KRN. Bolesław Bierut, prezes Rady Ministrów Edward Osóbka-Morawski, marszałek Polski Michał Rola Żymierski w towarzystwie innych członków Rządu Jedności Narodowej.

W rozmowach, które toczyły się pomiędzy prezesem Rady Ministrów ZSRR Józefem Stalinem i ministrem spraw zagranicznych ZSRR Wiaczesławem Mołotowem z jednej strony, a delegacją Rządu Polskiego z drugiej były poruszone sprawy dotyczące dalszego rozwoju, umocnienia przyjaźni i współpracy między Narodem Polskim a ZSRR.

Obydwa rządy doszły do porozumienia w sprawie anulowania wszelkich zobowiązań finansowych powstałych w czasie wojny w związku z uzbrojeniem i zaopatrzeniem Armii Polskiej, włączając w to zobowiązania byłego rządu gen. Sikorskiego, podobnie jak zobowiązania powstałe ze strony Rządu Polskiego we wskazanym okresie.

Do czasu kiedy Polska stworzy własny przemysł zbrojeniowy, rząd ZSRR podjął się zaopatrywania Armii Polskiej w broń i amunicję, udzielając kredytu długoterminowego na rachunek przyszłych wzajemnych rozrachunków finansowych.

Wobec braku niezbędnych środków oraz ze względu na trudności na jakie natrafia rząd polski przy odzyskaniu złota polskiego ulokowanego w bankach zagranicznych przed wojną i w czasie wojny, rząd radziecki wyraził gotowość okazania Polsce pomocy w postaci kredytu z własnego złota dla zaspokojenia niezbędnie pilnych potrzeb gospodarczych Polski.

Rząd radziecki wyraził gotowość — w myśl uprzednio zawartych umów — udzielić poparcia i spowodować przyspieszenie udzielenia pomocy w związku z trwającymi jeszcze trudnościami aprowizacyjnymi, które powstały w Polsce w wyniku zniszczeń wojennych.

Omówiono również sprawy stosunków handlowych, sprawy wymiany narodowych skarłów kultury między ZSRR i Polską, jak również sprawy repatriacji z ZSRR jak również ludności rosyjskiej, ukraińskiej, białoruskiej i litewskiej z Polski.

Wymiana zdań w sprawach doty-

czących Niemiec, jak również w innych sprawach wykazały zgodność poglądów obydwóch rządów.

Rozmowy toczyły się w atmosferze przyjaźni, całkowitego wzajemnego zrozumienia i serdeczności.

Dziś delegacja polska wyjeżdża do kraju.

Wyniki wyborów w Czechosłowacji

PRAGA (obsł. wł.). Wyniki wyborów w Czechosłowacji przedstawiają się następująco:

W Czechach: Komuniści — 240.117 głosów, narodowi socjaliści — 221.836 głosów, ludowcy — 105.566 głosów, socjaldemokraci — 96.900 głosów.

W Słowacji: socjaldemokraci — 278.963 głosy, partia pracy — 12.517 głosów.

Wybory miały przebieg spokojny w całym kraju.

Rokowania w Chinach

LONDYN (obsł. wł.). Donoszą tu, że pomiędzy rządem chińskim a komunistami toczą się rokowania.

Marszałek Czang-kai-Czek przebywa obecnie w Mukdenie.

Po kilku godzinach

RZYM (obsł. wł.). We Włoszech wykryto tajną radiostację faszystowską, która działała na fali 410 m.

Charakterystyczne jest, że radiostacja ta została wykryta w kilka godzin po jej uruchomieniu.

Wiceminister Modzelewski o demobilizacji Armii Andersa

WARSZAWA (obsł. wł.). Nawiązując do oświadczenia ministra spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii Bevína, złożonego w Izbie Gmin 20 bm. w sprawie demobilizacji armii Andersa, wiceminister Modzelewski złożył przedstawicielom R.A.P. oświadczenie, że sprawa ta nie jest rzeczą nową. Rozwiązania zagadnienia tego, które niepotrzebnie wzięła nasze stosunki z Wielką Brytanią, Rząd Jedności Narodowej niejednokrotnie się domagał.

Dziś zależy nam przede wszystkim na jak najszybszej demobilizacji pol-

skich sił zbrojnych pozostających pod dowództwem brytyjskim. Również doniosłą sprawą jest kwestia jak najszybszego i jak najliczniejszego powrotu żołnierzy tych do kraju.

Pod tym kątem będziemy obserwować rozwój wypadków. Przewlekanie zakończenia tej sprawy nie jest oparte na istotnych przesłankach. Zasadniczym warunkiem jest zaprzestanie wrogiej nam propagandy, utrudniającej powrót żołnierzy do Polski, której potrzebna jest jaknajwiększa liczba Polaków do odbudowy zniszczonych wojny.

Śpieszą i szachrują

WARSZAWA (obsł. wł.). Przy repatriacji Niemców do strefy brytyjskiej władze polskie zanotowały szereg faktów świadczących o gwałtownym pośpiechu wyjeżdżających.

Często bardzo repatriowani ukrywają choroby w obawie zatrzymania ich na granicy. Stwierdzono również,

że wielu Niemców usiłuje przedostać się na własną rękę z pominięciem wszelkich formalności.

„Sposoby“ te utrudniają z jednej strony akcję repatriacyjną, z drugiej zaś wprowadzają zamęt w kontroli ruchu ludności na Ziemiach odzyskanych.

Masło w... trumnie

HAMBURG. (ZAP). Policja we Flensburgu skonfiskowała trumnę, prowadzoną jakoby z nieboszczykiem w pogrzebie. Okazało się, że „żałobna rodzina“ wyprowadziła z miasta w trumnie 170 funtów masła. Naturalnie masło to jako dowód rzeczowy głodu, panującego w Niemczech, zostało skonfiskowane. Będzie to dopiero płacz w „żałobnej rodzinie“...

Z frontu pożyczki

GDĄSK (obsł. wł.). Pracownicy Poczty i Telekomunikacji Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów w Gdańsku subskrybowali na Premiową Pożyczkę Odbudowy Kraju sumę 2.895.000 zł.

Przejmiemy 200 majątków

SZCZECIN. (ZAP). W najbliższym czasie władze nasze mają przejąć na terenie Pomorza Zachodniego 200 majątków od władz sowieckich. W majątkach tych gospodarowała dotychczas Armia Czerwona. Przejęte one zostaną razem ze znajdującym się tam inwentarzem żywym i martwym.

Nie brak im

BERLIN. (ZAP). Przedsiębiorstwa ogrodnicze Saksonii i Brandenburgii dostarczą przez miesiąc maj i czerwiec 9000 ton świeżego warzywa dla żywienia 3-milionowej ludności Berlina. Wypada więc 3 kg. warzywa na głowę. Dodać do tego trzeba produkcję ogródków działkowych, których mnóstwo jest w Berlinie.

Ponura statystyka

BERLIN. (ZAP). Według statystyki berlińskiej policji kryminalnej przestępczość młodzieży niemieckiej wzrasta. W kwietniu zanotowano wiele napadów rabunkowych, dokonanych całymi bandami głównie na składy spożywcze. 50 kradzieży, 113 włamań, 12 napadów i 32 wypadki handlu nielegalnego stwierdzono u nieletnich.

Deklaracje premierów

LONDYN (Obsł. wł.). W dniu 24 maja rb. w dzień święta Imperium Brytyjskiego premierzy rządów dominialnych ogłosili wspólną deklarację, w której wyrazili całkowite

W Niemczech nie ma głodu

HANOWER. (ZAP). Niemieckim twierdzeniom o głodzie i o niemożności zaspokojenia go własnymi środkami raz po razie zaprzeczają „naloty policji amerykańskiej, czy brytyjskiej, na czarne rynki. W czasie jednej z wypraw policyjnych na czarne rynki w Hanowerze przyłapano handlarzy, którzy wieźli ze sobą mięso zabitych czterech krów, kilka ubitych świń

oraz 868 kg. słoniny. Natychmiast wszczęte śledztwo doprowadziło do niespodziewanych wyników. Zamknięto pod klucz 40 gospodarzy, którzy dostarczali na czarny rynek rzeźnego bydła. Zamknięto też dwie rzeźnie, które dla ulżenia „nędzy“ niemieckiej trudniły się nielegalnym ubojem.

Niemcy zabiegają o sympatię świata

MONACHIUM. (ZAP). Niemcy zdają sobie z tego sprawę, że ich zbrodnicza wojna spowodowała utratę wszystkich przychylnych im opinii.

Naród myślicieli, poetów i muzyków zbyt dobitnie pokazał światu, że całą swoją mądrość zużywać umie tylko ze szkodą dla Europy. Nie ma jednak takich utraconych pozycji, o których ponowne zdobycie Niemcy by się nie pokusili.

Min. spraw wewnętrznych Bawarii w związku z wyborami, które się wkrótce mają odbyć, wzywa, ażeby Bawarczyacy wszyscy wzięli udział w wyborach i dali w ten sposób wyraz swojemu zrozumieniu, jakie mają dla pokojowej pracy.

„W ten sposób odzyskamy sympatię świata, która jest czynnikiem dużej wartości. Sympatia pomaga w uzyskaniu potrzebnej pomocy“.

Wiele jest spraw, których się Niemcy podejmują dla odzyskania tej właśnie sympatii świata.

Najwyższy czas

BYDGOSZCZ (obst. wł.). Kierownictwo Pomorskiej Wystawy Przemysłu, Rzemiosła i Handlu, organizowanej w ramach 600-lecia miasta Bydgoszczy, zwraca uwagę, że termin zamknięcia zgłoszeń upływa nieodwołalnie w dniu 1 czerwca br.

Wobec wielkiego zainteresowania wystawą istnieje obawa, iż może

zbraknąć miejsca na terenach wystawowych, względnie wystawcy nie będą mogli uzyskać wymaganego miejsca. Dlatego zgłoszenia we własnym interesie wystawców należy kierować jak najwcześniej.

Zgłoszenia przyjmuje biuro Pomorskiej Wystawy Przemysłu, Rzemiosła i Handlu w Bydgoszczy, ul. Długa 41.

Ogólnopolska konferencja harcerska

WARSZAWA. (Obst. wł.). Główna Kwatera Harcerzy zwołuje na dzień 15 i 16 czerwca br. w Ośrodku Harcerskim Osowiec (pod Warszawą)

ogólnopolską federację harcerską grona instruktorskiego.

Tematem konferencji będą wytyczne pracy wychowawczej wśród młodzieży harcerskiej.

1 miliard złotych

WARSZAWA. (SAP). 23.8.1945 min. Minc przedstawił projekt utworzenia funduszu Inwestycyjno-Obrotowego dla Ziem Odzyskanych. Miał on być stworzony z upłynnienia i remanentów towarowych na terenach przyłączonych. Projekt zyskał szatę real-

na i przypuszczano, że zostanie ona zrealizować do roku, t. j. z końcem sierpnia r. b.

Tymczasem już 17 bm. bilans wpływów i wydatków wykazał, że fundusz osiągnął zamierzoną wysokość 1 miliard złotych.

Wehrwolf strzela i rabuje

BERLIN. (ZAP). Według wiadomości podawanych przez agencję Reutersa, spora grupa młodzieży niemieckiej, należącej do wehrwolu, gromadzi się codziennie w Charlottenburgu, skąd wyrusza na zbrojne wyprawy. Młodzi ci chłopcy są uzbrojeni w pistolety i mają samochody ciężarowe. Miejsce swoich zbiórek obstawiają posterunkami i w razie alarmu prędko

uciekają. Wszyscy oni są dobrze ubrani, dobrze odżywieni, papierosów im nie brak. Ich „działalność polityczna“ w dużej mierze polega na rabunkach oraz na spieniężaniu łupu na czarnym rynku. Aresztowani bardzo często wykazują się fałszywymi dokumentami; nierzadko mają zapasowe karty żywnościowe.

Starcia na pograniczu Egiptu i Abisynii

LONDYN. (SAP). Z Kairu donoszą, że w wyniku walk granicznych między niepodległościowcami a wojskami granicznymi abisyńskimi zostało w ciągu ostatnich 5 dni zabitych 25 ludzi.

Sprawa ta ma być dziś przedmiotem obrad brytyjskiej Izby Gmin. Przedstawiciel radziecki w Radzie

Bezpieczeństwa amb. Gromyko oświadczył wczoraj w Waszyngtonie, że na dzisiejszym zebraniu Rady Bezpieczeństwa zażąda, aby Rada wezwała rząd angielski do złożenia wyjaśnień w sprawie tych walk, które stać się mogą zarzewiem niepokoju w północno-wschodniej Afryce.

Dylemat włoski

We Włoszech w związku ze zbliżającym się plebiscytem: monarchia czy republika — wzmagają się temperatury nastrojów. Umberto II, „król bez łańki Bożej i woli ludu“, po abdykacji Wiktora Emanuela III oskarżony jest przez lewicę włoską o złamanie umowy, na podstawie której miał sprawować do referendum jedynie regencję.

Ten krok Uberto nie przyniesie mu splendoru, tym niemniej niewątpliwie wzmocni pozycję monarchistów, którym obrona skompromitowanego Emanuela nie przychodziła łatwo. Umberto, popierany przez koła alian-

ckie, to ważki atut w rozgrywce politycznej we Włoszech, którym nie może nie zależeć na poparciu aliantów przy ostatecznym formułowaniu traktatu pokojowego, no i na pomocy gospodarczej.

Wybory samorządowe, które przyniosły lewicy 2/3 głosów i fakt, że partią chrześcijańsko-społeczną, jakkolwiek nie w całości, ale w swej znacznej większości, jest naprawdę demokratyczną — daje podstawy do przypuszczeń, że tym razem faszystowski marsz na Rzym nie będzie powtórzony.

Jak zwracać się o repatriację z ZSRR?

POZNAŃ. (ZAP). W związku z naszą notatką, w której podawaliśmy, że można zwracać się do władz w sprawie repatriacji ludności polskiej z ZSRR, podajemy obecnie sposób, w jaki należy pisać wnioski w sprawie repatriacji.

Wniosek należy adresować: Do Urzędu do spraw repatriacji ludności polskiej z ZSRR, Warszawa, Rakowiecka 4. Poniżej należy podać imię,

nazwisko oraz adres składającego wniosek. Podanie ma zawierać tylko następujące zdanie: „Proszę o sprawowanie do Polski następujących osób (tutaj podać nazwisko, imię, datę i miejsce urodzenia osób, które mają być repatriowane, oraz adres obecny w ZSRR). Wyżej wymienionych proszę skierować do...“

Wniosek należy podpisać pełnym imieniem i nazwiskiem.

Zamęt w Chinach nie ustaje

NANKIN. (SAP). Jak informują źródła chińskie, w rozmowach prowadzonych w rezydencji gen. George Marshalla, amerykańskiego wysłannika w Chinach, postanowiono zaprzestać kroków wojennych między

wojskami rządowymi a komunistami w Mandżurii.

Jednakże według nadchodzących wiadomości w Tsinan, stolicy Szantungu, trwają zażarte walki uliczne, między wojskami komunistycznymi a rządowymi.

Zielone Świątki

Świętem mas ludowych miast i wsi

WARSZAWA (SAP). Nadchodzące Zielone Świątki, tradycyjne Święto Ludowe, uważa klasa robotnicza, jako święto mas pracujących miast i wsi, święto sojuszu robotniczo-chłopskiego.

Tak więc cały obóz demokratyczny: Związek Samopomocy Chłopskiej wspólnie ze Stronnictwem Ludowym przy współudziale Polskiej Partii Socjalistycznej i Związków Zawodowych — organizuje w czasie Zielonych Świą-

tek obchody Święta Ludowego — skierowane przeciw reakcji, przeciw rozbijaczom jedności chłopskiej i narodowej, o Polskę Ludową, silną i niepodległą, — po Nysę i Odrę.

Przewidziane są wyjazdy na wieś grup fabrycznych, wyjazdy teatrów i orkiestr robotniczych do pobliskich wsi, masowy udział delegacji robotniczych w uroczystościach ludowych ze sztandarami i orkiestrami.

Prof. Lasky o przyszłym ustroju Indii

LONDYN. (SAP). Prof. N. G. Ranga, sekretarz grupy kongresowej w centrali ustawodawczej i delegat Hindusów na pierwszą międzynarodową konferencję producentów w Londynie odbył ponownie dłuższą rozmowę z prof. Haroldem Laskym, przewodniczącym brytyjskiej Partii Pracy, na temat sytuacji w Indiach.

Lasky zapewnił prof. Ranga, że jego zdaniem proponowany przez misję gabinetową tymczasowy rząd Indii będzie korzystał z tych samych uprawnień, co każdy inny rząd demokracji. Zgromadzenie konstytuancy będzie miało prawo wprowadzić taki ustrój, jaki będzie uważało za stosowny; będzie ono instancją suwerenną.

Obrady w K. C. Z. Z.

WARSZAWA. (SAP). Dnia 23 bm. rozpoczęły się dwudniowe obrady Wydziału Wykonawczego Kom. Centr. Zw. Zaw.

W pierwszym dniu obrad referat polityczny w sprawie głosowania lu-

dowego wygłosił gen. sekr. KCZZ, ob. Kazimierz Rusinek. Następne sprawozdania poświęcone były sprawom organizacyjnym, gospodarczym i prasowym.

Badanie przyczyn utarczek granicznych

TABRIZ. (SAP). W środę opuściła Tabriz komisja, złożona z czołowych członków rządu Azerbejdżańskiego, udającego się do Teheranu na zapro-

szenie premiera Ghavana en Sultaneha, w celu dokładnego zbadania przyczyn ataku wojsk perskich na granice azerbejdżańskie.

RYTM KUJAW

Solec Kujawski

(SAP). W Solcu Kujawskim nad Wisłą wyrosło drugie miasteczko. Przy wejściu do usadowionego koła traktu i linii kolejowej miasteczka, czytamy napis: „Państwowe Zakłady Samochodowe Nr. 5“.

Na pierwszy rzut oka nie mówi to wiele, ale oceny właściwej miasteczka dokonuje dopiero do dotarcia do jego wnętrza. Składa się ono z 30 baraków-hal, z czego większą część stanowią budynki mieszkalne dla robotników i pracowników biurowych. Hale fabryczne już prawie całkowicie urządzone są obszernie i planowo, obok siebie poustawiane. Wszędzie słychać stuk młotów, siekier i nawoływania ludzi. Jak objaśnia nas naczelny dyrektor zakładów, inż. St. Dworakowski, ze swymi najbliższymi pracownikami: dyrektorem administracyjnym Jerzym Zalewskim i dyrektorem technicznym, inż. St. Czajką, powstaje tu fabryka naprawy samochodów. W tej chwili kończy się budowa wielkiej hali montażowej i rozładowywanie ostatniego transportu skrzyń, które w liczbie 30 tysięcy sztuk przybyły z Anglii, z demobilu amerykańskiego, z narzędziami warsztatowymi, obrabiarkami i częściami zamiennymi samochodów.

W Solcu Kujawskim przeprowadzić się będzie generalne naprawy samochodów i składanie aut produkcji amerykańskiej. Części wymienne samochodów zajęły 24 tys. skrzyń, do ich zwózki potrzeba było 100 dużych wagonów towarowych. Wyładunek skrzyń był ciężki. Początkowo odbywał się on przy pomocy tylko jedne-

go dźwigu, a potem dwóch — ustawionych prowizorycznie. Wszelkie trudności pokonali sami robotnicy. Trudno o większy entuzjazm pracy i chęci do niej, niż właśnie w Solcu Kujawskim, gdzie warsztaty, które do tej pory jeszcze nie nie wyprodukowały, są już ukończaniem wszystkich pracowników, pojmujących doniosłość swej roli.

O wielkim zrozumieniu zadań, jakie dotychczas spadły na liczącą do 300 robotników załogę świadczy solidarność w ponoszeniu trudów robotników i pracowników umysłowych, 48 urzędników wraz z nimi dźwigało ciężary, skrzynie, pomagało umocowywać części. Jest to godne podkreślenia, gdyż załoga ta nie otrzymuje żadnych przydziałów żywnościowych.

Właściwa praca rozpocznie się dopiero po przejęciu wszystkich transportów z częściami zapasowymi, których ilość oblicza się na przeszło 30 tys. skrzyń.

Tam gdzie ruch — powstaje nowe życie, rozpoczyna się budowa i zabudowa. Solec Kujawski wraz z całą okolicą staje wtedy w obliczu poważnych przemian swego dotychczasowego i ustronnego zakątka. Organizacją tych wielkich zakładów zajmują się Państwowe Zakłady i Warsztaty Samochodowe w Warszawie na czele z dyr. inż. J. Gutmanem, inż. Wł. Rychterem i pełnomocnikiem na Solec, inż. J. Radzikowskim przy cennej współpracy Amerykanina, płk. Batorego wraz z jego sztabem fachowców.

Kronika

<p>WYSTAWY APTEK: Dziś na Starym Rynku W TEATRZE Ziemi Kujawskiej dzisiaj o godz. 16 i 20 Teatr z Bydgoszczy wystawia „Świe toszka”</p>	<p>Dzisiaj WTOREK 28 MAJA Augustyna</p>	<p>Kalendarzyk słowiański Wrocimierza Słońce: wschód o godzinie 3.25 zachód o godzinie 19.41</p>
--	---	--

W lusterkach

Gdy trudno przekreślić

Z Apropozycji mam tu kopertę; wiem, że tych kopert są jeszcze sterty, ale od kiedy „niemce nam przeszli” pewne napisy trzeba przekreślać.

A tu herb, napis: „Oberbürgermeister, i der Stadt Leslau i an der Weichsel”. Czy to naprawdę tak bardzo trudno przekreślić taki napis paskudny?

Agapit.

Liga Kobiet ku czci Matki. Skromna, ale z gustem urządzona świetlica. Grono członkiń, rozmawiających głosem przyciszonym. Nastrój miły i pogodny.

Zagajając Akademię ku czci Matki zorganizowaną przez Obywatelską Ligę Kobiet, przewodnicząca ob. Kubecka podkreśliła rolę kobiety matki w życiu codziennym rodziny i w pracy dla kraju. Spełnia ona i ma do spełnienia ogrom dzieła, a przez wejście w życie i zdobycie szeregu przywilejów, przez zespolenie wysiłku powiększa zakres swych możliwości i rozszerza swój horyzont myślowy.

Skolei głos zabrali redaktorzy Turczynowicz i Andrzejkowicz, składając hołd kobiecie Matce w Polsce, która tyle przeszła w okresie straszliwej okupacji, a teraz ma do spełnienia niezmiernie doniosłe zadanie wychowania młodzieży na prawych obywateli.

Po przemówieniach dwie deklamacje na cześć matki i przemiła chwila, gdy maleńka Kubecka wypowiedziała dwa wierszyki. Mała deklamatorka, licząca zaledwie 3 i pół lat wykażała duże zacięcie sceniczne a jej gestykulacja zyskała gorące uznanie publiczności. To też zdobyła sobie nagoroższe oklaski.

Na zakończenie wszyscy zgromadzeni odśpiewali „Rotę”.

W rozmowie z przewodniczącą Ligi Kobiet ob. Kubecką dowiedzieliśmy się, że uroczystości ku czci Matki nie były li tylko czcym objawem wyrażonym w słowach. Szereg instytucji uczciło matki robotnicę przez zaofiarowanie dla nich jednorazowych dodatków.

Firma Ciechurski zadeklarowała po zł. 500, Mühelamy — po 300 zł., Wyłornia marmelady — po 200 zł., Bohm i Gleba — po 150 zł.

Należy podkreślić jeszcze jeden piękny czyn dwóch pracowniczek firmy Mühelamy ob. Józefy Mętlewiczowej i Ireny Widawskiej, które otrzymane kwoty przeznaczyły na R. T.P.D., składając te sumy na ręce przewodniczącej Ligi Kobiet we Włocławku.

Na zakończenie rozmowy przewodnicząca Obywatelskiej Ligi Kobiet ob. Kubecka prosi nas o wyrażenie gorącego podziękowania pod adresem Rad Załogowych tych Zakładów, które w zrozumieniu istoty sprawy i w

poczuciu obowiązku obywatelskiego zadeklarowały jednorazowe dodatki dla matek oraz dwom obywatelkom, które przekazały te dotacje na rzecz RTPD.

Ze swej strony uważamy to za prawdziwie miły obowiązek. (c.a.):

Znaczenie kultury klasycznej w życiu społecznym człowieka. Taki był tytuł piątkowej prelekcji prof. dr. Stefana Srebrnego z cyklu odczytów, zorganizowanych przez Pol. Tow. Krajoznawcze i Klub Literacko-Artystyczny.

Pełny tytuł powinien brzmieć: „...w życiu społecznym człowieka współczesnego”, z tym jeszcze zastrzeżeniem, że pod człowiekiem rozumieć należy całą współczesną kulturalną społeczność zasięgu europejskiego.

Prelegent w swym blisko dwugodzinnym odczycie mocnymi argumentami przeprowadzonych naukowo dowodów ujawnił organiczne powiązanie naszej europejskiej kultury z kulturą antyczną. Słuchacze za pośrednictwem fachowych wywodów uczono mogli sobie jeszcze raz przypomnieć lub dowiedzieć się, jak mocne są nici, które łączą nas, współczesnych, z dorobkiem twórców ducha i umysłu starożytnych.

Była to prelekcja wysoce wartościowa i wielce „pożywna”. Dobrze się stało, że wysłuchało jej kilka setek słuchaczy różnego wieku. Sala Tow. Krajoznawczego była dosłownie przepełniona.

Oczekujemy dalszych odczytów tego poważnego cyklu. Włocławek wyraźnie odczuwa przez nie wpływ uniwersytetu sąsiedniego Torunia. (ar.).

Czego to już nie kradną! Przed kilkunastu dniami skradziono flagę Czerwonego Krzyża z przed Stołówki PCK w Włocławku przy ul. 3 Maja 1.

A np. w Danii przy ulicznych kioskach z gazetami najczęściej nie ma sprzedawcy. Każdy z przechodniów sam sobie bierze gazetę, kładzie pieniądze na tackę i sam sobie wydaje resztę.

Dodatkowe pociągi wąskotorówki. Od dnia 1 czerwca rb. pomimo wielkich trudności z taborem kolejki wąskotorowej, uruchomione zostaną w ciągu dnia, dwa dodatkowe pociągi.

Nadmienić należy, że na wszystkich punktach przesiadania, będą natychmiastowe połączenia w różnych kierunkach.

Wiadomość tą z radością przyjmie młodzież szkolna, jak również i starsze społeczeństwo, które korzysta z tej komunikacji.

Szczegółowy rozkład jazdy podamy w najbliższym numerze. (md).

Kursy warsztatów tkackich. Przyjmowanie zgłoszeń na kursy warsztatów tkackich przy Społeczno-Obywatelskiej Lidze Kobiet we Włocławku, ul. Piekarska 25, trwają nadal.

Przypominamy, że w dniu dzisiejszym o godz. 18-ej w lokalu Kujawskiego Stow. Techników przy ulicy P. O. W. Nr. 6, odbędą się dalsze prelekcje dla młodzieży, a mianowicie: 1. zawód inżyniera — górnik — prelegent A. Kottas; 2. zawód inżyniera — mechanika — prelegent W. W. Kaczalski; 3. zawód inżyniera — elektryka — prelegent Markiewicz; 4. zawód inżyniera — chemika. Wstęp bezpłatny.

Miasto Włocławek — sygnalizuje. Mamy piękny maj. Drzewa nabrzemiały pękami, okryły się kwieciami. Trawniki (choć ich jest mało) zielenią się. Przyroda rozkwitła. Wiosnę we Włocławku sygnalizują i to sygnalizują w sposób przykry i dokuczliwy — nieznośne zapachy. Gromadzone na podwórzach zamieszkałych i niezamieszkałych domów, na ludnych i bezludnych ulicach sterty śmieci i najróżnorodniejszych cuchnących odpadków, spoczywają w spokoju.

U wylotu ulicy Kujawskiej po przetory kolejki wąskotorowej do hali kartoflanej poza długą linią gruzu pełno śmieci i cuchnących fekalii, wywożonych z miasta. A przecież niedaleko — Falbanka, gdzie pełno jest głębokich dołów, z których wybierano glinę do cegielni. Podobnych miejsc poza terenem miasta, znajdzie się więcej.

Duże place, które dziś zasypane gruzami tworzą jedno wielkie śmietnisko, należałoby natychmiast usunąć i miejsca te zasiać trawą. Zyskałoby się w ten sposób murawę, na której mogłaby bawić się dzieciarnia, pod opieką starszych.

Poza kurzem unoszącym się w powietrzu z nieczystości i odpadków, w podwórzach, na placach i ulicach, grasują wśród tego szczyry, które stają się wprost plagą naszego miasta.

Reasumując powyższe, dochodzimy do wniosku, że z takiej „czystości” szerzy się gruźlica, dur brzuszny, zimnica i czerwonka.

Park i skwerki choć obsypane kwieciami wiosny, ciągle jeszcze wyglądają jak wyrzut sumienia.

Zachodzi doraźna konieczność zorganizowania w mieście naszym „Tygodnia Czystości”, a może lepiej roku „czystości”.

W dzisiejszym stanie rzeczy przeprowadzenie generalnych porządków przekracza możliwości Zakładu oczyszczania miasta, który rozporządza ubogim taborem i małą ilością robotników. Ale przy dobrych chęciach, dużo można zdziałać.

Walka ze szczurami nie może być podjęta wcześniej, aż z naszych ulic, placów, a szczególnie z podwórek nie znikną nagromadzone kupy śmieci i nieczystości, żerowiska i wylegarnie tych szkodliwych gryzoniów.

Po odpowiednich zarządzeniach Zarządu Miejskiego i zniknięciu nagromadzonych śmieci itp. z podwórek i ulic, oddział sanitarny Wydziału Zdrowia może przystąpić do odszczurzenia miasta.

Konieczny tu jest udział wszystkich mieszkańców miasta. W szczególności pamiętać należy, by nie wyrzucać ze śmieciami odpadków jedzenia. Wszystkie domy powinny posiadać dostateczną ilość blaszanych śmietników z pokrywami.

Społeczeństwo włocławskie na pewno nie pozostanie bierno i chętnie weźmie udział w akcji oczyszczenia miasta. (md).

RADIO

ŚRODA — 29 maja

5.57 — Pieśń.

Dziennik — 6.45, 7.45, 14.00, 19.30 i 23.00.
Muzyka — 6.05, 7.20, 7.50, 12.05, 16.10, 19.00, 20.00 i 22.30.

Audycje specjalne: — Gimnastyka — 7.10, Arie klasyczne — 12.20, Dla dzieci — 16.00, Koncert solistów — 17.10, Wojskowa — 17.55, Słuchowisko — 20.45, Rozrywkowa — 22.00.

Ogłoszenie 4

Urząd Zatrudnienia w Bydgoszczy Oddział we Włocławku podaje do wiadomości:

- 1) Zjednoczenie Energetyczne Okręgu Poznańskiego, Elektrownia w Gorzowie, poszukuje: 2 maszynistów dokładnie obznajmionych z obsługą maszyn parowych i 1 elektryka dokładnie obznajmionego z obsługą turbozespołu oraz tablic rozdzielczych wysokiego i niskiego napięcia. Ważne do dnia 1 sierpnia br. (32).
 - 2) Oddział PCK w Gorzowie poszukuje: 5 pielęgniarek z odpowiednim przeszkoleniem i praktyką. Ważne do odwołania (33).
 - 3) Spółdzielnia Pracy „Dąb” w Gorzowie poszukuje: 20 stolarzy meblowych. Ważne do odwołania (35).
 - 4) Rzeźnia Miejska w Jeleniej Górze poszukuje: mechanika chłodniczego, ślusarza spawacza oraz kierownika solarni i solenia skór. Ważne do dnia 15 czerwca br. (37).
 - 5) Warsztat Mechaniczny Br. Lisowskiego w Jeleniej Górze poszukuje: mechanika do reperacji maszyn do szycia i rowerów. Ważne do dnia 1 czerwca br. (38).
 - 6) Pralnia i Farbiarnia „Ekonomia” w Jeleniej Górze poszukuje: farbiarza wykwalifikowanego. Ważne do dnia 1. lipca br. (39).
 - 7) Zakłady Budowy Maszyn Papierniczych i Aparatury Celulozowej poszukują inżyniera-mechanika warsztatowca. Ważne do dnia 1 czerwca br. (40).
 - 8) Teatr Miejski we Wrocławiu poszukuje: 15 pracowników teatralnych technicznych w różnych zawodach, 2 krawców teatralnych, i 2 krawcowe teatralne. Ważne do odwołania (41).
 - 9) Warsztat Krawiecki Ligi Krawieckiej we Wrocławiu poszukuje: 10 krawców męskich i damskich. Ważne do odwołania. (42).
- Termin zgłoszeń może być odwołany. Dokładne informacje oraz skierowania do pracy na wyjazd udziela Oddział Urzędu Zatrudnienia we Włocławku, ul. Pap. Leona XIII Nr. 14 w godz. 8—12.
- (—) Z. Posłuszny, kier. Oddziału.

ŚWIECE

do pierwszej KOMUNII ŚWIĘTEJ
w różnych wielkościach
poleca

Księgarnia „ODRODZENIE”

Włocławek

3-go Maja 31 (róg Piekarskiej)

POWAŻNE PRZEDSIĘBIORSTWO HAN-DLOWE poszukuje pośrednictwa hurtownię we Włocławku. Pośrednictwo pożądane i wynagrodzone. Zgłoszenia do Administracji „Gazety Kujawskiej”.

UNIEWAŻNIAM kartę rejestr. R.K.U., legitymację szkolną P. G. M. i kartę rozpoznawczą (kennkarte). Falkowski Mirosław, zam. Matebudy 1/3.

SZAFKA do sprzedania. Wiadomość ul. Brzeska 20, m. 2, w godz. 16—18.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerok., 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada. E—12364 PRENUMERATA MIESIĘCZNA 40 zł., z przesyłką pocztową 45 zł.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8 do 12 i od 2 do 5-ej. W soboty od 8 do 12-ej.

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 11-26.

Naczelny Redaktor: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU.

DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4. Odpowiedz. za pismo Kolegium Redakcyjne.